

RANEH LĪPÖRE MÖSÖS

TÖ NGÖ MINĒNYÖ

RANEHLÖ

1 Vilö ngam halïöngö ngam Tēv tumlat inrē, ik raneh. 2Öt lēn ngam tumlat, öt anhavkūö inrē; sinngülö ök i kui ngam mai: ngaich ngam Fanöinylö ngam Tēv nō halöinykōre nō i kui minē mak.

3 Ngaich ngö rô ngam Tēv, Hanātö yēk; hanātö ngaich ök umuh. 4Ngaich ngam Tēv, nō meuk ök hanātö, tō e nō löök: ngaich ngam Tēv nō harēvngö ngam hanātö tōm sinngülö. 5Sakāmö ngö ngam Tēv nō kaheuk ngam hanātö, Hatööm, ngö Anga-añ nō kaheuk ngam sinngülö. Harap ngaich ök umuh, peuheü inrē, hēng sakāmö.

6 Ngaich ngö rô ngam Tēv, Taful yēk, ellön minē mak, hökngen e inrē nō harēv minē mak tō minē mak. 7Ngaich ngam Tēv nō vilö taful, harēvngö minē mak inrē minē elkatòh ngam taful tō minē mak minē lätulöng tōm taful: ngaich ngatī angū-ö. 8Halïöngö, ngö ngam Tēv nō kaheuk ngam taful. Harap ngaich ök umuh peuheü inrē; innētö sakāmö.

9 Ngaich ngö rô ngam Tēv, Hökngen minē mak yēk elkatòh ngam halïöngö nō mülngö nō hēng kang chūök, ane inrē hökngen ngam tanyô nō meükö: ngaich ngatī angū-ö. 10Tumlat, ngö ngam Tēv nō kaheuk ngam

tanyô; Mai, ngö Anga-añ nō kaheuk minē tōmülngö mak: ngaich ngam Tēv nō meuk tō e nō löök. 11Ngaich ngö rô ngam Tēv, Hökngen ngam tumlat yēk nō ankūö tō kiyöp; kun chōn inrē tökulöölu; chōn inrē töröngu, kö i mihëtöre tō-anhav tō kulölre; ing tumlat: ngaich ngatī angū-ö. 12Ngaich ngam tumlat nō siöplö ankūö tō kiyöp; kun chōn tökulöölu rông, kö i mihëtöre, ane inrē chōn törönguvö kö i mihëtöre, tō-anhav tō kulölre: ngaich ngam Tēv nō meuk tō e nō löök. 13Harap ngaich ök umuh peuheü inrē, linüöyö sakāmö.

14 Ngaich ngö rô ngam Tēv, Eänvö yēk el taful ngam halïöngö nō harēvngö ngam sakāmö tō ngam hatööm; ngaich hökngen u nō minkahngö, nō fëtak, nō sakāmö ane inrē samyeüheu: 15Ngaich hökngen u nō eänvö el taful ngam halïöngö nō këtö hanātö i kui ngam tumlat: ngaich ngatī angū-ö. 16Ngaich ngam Tēv nō vī tökiröng eänvö, nēt; ngam tökiröng eänvö hayöng ngam sakāmö, ngam töküönnö eänvö hayöng ngam hatööm: vī minē taneüsömat Anga-añ inrē. 17El taful ngam halïöngö tī ngam Tēv tō u nō këtö hanātö i kui ngam tumlat, 18Nō hayöng ngam sakāmö, hatööm inrē, harēv ngam hanātö inrē tōm sinngülö: ngaich

ngam Tēv nō meuk tō e nō löök. ¹⁹Harap ngaich ök umuh peuheū inrē; finēnō sakāmō.

20 Ngaich ngō rô ngam Tēv, Hökngen minē mak nō pōyen an tō mahalöinykōre tō-an, tō nup tönômuvō, hökngen chehechōn inrē nō kiteū i kui ngam tumlat, el ngam tōnyānknyi tarul ngam haliōngō. ²¹Ngaich ngam Tēv nō vī tōkirōng kāk, keuheüt-lōre tō-an mahalöinykōre, nup tōpōyen an minē mak, kō i mihēřore, keuheüt-lōre inrē tō sanēō-ku chehechōn nō kō mihēřore: ngaich meuk ngam Tēv tō e nō löök. ²²Ngaich ngam Tēv nō hakōlō u, nō ngō rô, Mikūōnlō yēk, rūōlōre řōken inrē, hatōōlō nē mak el minē mai, hökngen chēhechōn inrē el tumlat nō rūōlōre řōken. ²³Harap ngaich ök umuh peuheū inrē, tinneūyō sakāmō. ²⁴Ngaich ngō rô ngam Tēv, Hökngen ngam tumlat nō ankkūō tō tō-an kō i mihēřore, nuā, tōreūla chēhen, ane inrē tōfēnō kalrōōn an ngam tumlat nō kō i mihēřore: ngaich ngatī angū-ō. ²⁵Ngaich ngam Tēv nō vī tōfēnō kalrōōm an ngam tumlat nō kō i mihēřore, nup nuā inrē i mihēřō u, keuheüt-lōre inrē tōreūla i kui ngam tumlat nō kō i mihēřore: ngaich meuk ngam Tēv tō e nō löök.

26 Ngaich ngō rô ngam Tēv, Tā-a tōi vī tarik nō sā Hī, nō tō sā Hī: ngaich hökngen cha nō minā-anv i kui kāk el ngam mai ane inrē i kui chēhechōn el ngam kufōt, i kui nuā, i kui

nuā, i kui nē tumlat nō řōkhōre, i kui tōreūla chēhen nup rameūla nō el tumlat. ²⁷Vī tarik ngaich ngam Tēv nō säre tī, sā ngam Tēv tī Anga-an nō vilen ò; kikōnyō kikānō inrē tī Anga-an nō vilen cha. ²⁸Hakōlō cha ngaich ngam Tēv: ngō rô inrē ngam Tēv tō cha, Mikūōnlō yēk, rūōlōre řōken inrē, hatōōlō ngam tumlat, hayōōngō e; minā-anv inrē, i kui kāk el ngam mai, i kui chēhechōn el kufōt, i kui nup tō-an chēhen mahalöinykōre el tumlat. ²⁹Ngaich ngam Tēv nō ngō rô, Yēh meuk, ngaich Chin kē-ēkūō nān tō kun chōn tōkulōōlu řōng, nō keuheüt-lōre, nē ankkūō ngam tumlat nō řōkhōre, keuheüt-lōre inrē chōn nup tōřōnguvō, tō chōn tōkulōōlu řōng; nyā-ankkūō nān min anū-ō: ³⁰Keuheüt-lōre inrē tōfēnō kalrōōn el tumlat, keuheüt-lōre chēhechōn el kufōt; keuheüt-lōre tōreūla chēhen i kui ngam tumlat, nup tō-unhōnmu, ngaich Chin kētō nyā-ankkūō u tō nup tō-uhāv kun chōn: ngaich ngatī angū-ō. ³¹Ngaich ngam Tēv nō keuheüt matre nō ngēichkō nup tō vilōng tō Ò, yēh meuk, ngaich löök takō anū-ō. Harap ngaich ök umuh peuheū inrē, tinfūōlō sakāmō.

2Keuheüten ngaich ngam haliōngō tō ngam tumlat inrē, řōkhōre inrē nup an u. ²Im sinātō sakāmō nō keuheüten ngam Tēv tō la-enre nup vahilō Ò; heūheure Anga-an ngaich im sinātō sakāmō i nup la-en re nō řōkhōre nup

vahilö Ò. ³Ngaich ngam Tēv nō hakòlò ngam sinātò sakāmō, ane inrē ha-etlō e : pòn hē e Anga-añ nō heūheure i nup la-en-re nō ròkhōre nup vahilö ngam Tēv tōngächö vini-in inrē.

4 Nē nun ineükö inlahen ngam halìöngö tō ngam tumlat inrē hē u misì nō vilöngö, ik sakāmö ngam Mā Tēv nō vī halìöngö tumlat inrē. ⁵Òl misì nō chönu el kahöyö nō el tumlat, òl inrē nō kun chönu el kahöyö tō siöplö : pò ngam Mā Tēv nō öt vīten e nō kumfah nō i kui ngam tumlat, ane inrē öt hēng tak tarik misì nō ul ngam tumlat; ⁶Meutlö pöri ök vang vaneükö nō fā-ang el tumlat; ngaich hamakngöküö ngam tumlat, nō ròkhōre. ⁷Ngaich ngam Mā Tēv nō vī tarik tō añ pinföngö ngam tumlat, uhómhöt elmeh ò ngaich tō unhómö añ i nómö; ngaich ngam tarik nō tō-añ. ⁸Ngaich ngam Mā Tēv nō vitö ök panô-òn lā chuhöt, i Èten; in e tī Anga-añ nō fātö ngam tarik ngam vahì Ò. ⁹Löklö el tumlat tī ngam Mā Tēv nō asiöp chön nup tövāyö mineükö, tölöök inrē nō nyā-añ-küö; ellön ngam panô-òn ök chön nómö, ane inrē ök chön inkāha tölöök tötlöök inrē.

10 Hēng ök tahël löknyö èl Èten nō hamak ngam panô-òn; ngaich fā-ang in e nō parāti, ngaich vitöre nō fēnö kui. ¹¹Pisòn minēnyi ök raneh : angū-ö ök mahavilö ök panam Havila nō keuheütlöre, i chüök humlum; ¹²Ngaich öp humlum ngam pa-

nam angū-ö nō tölöök : umuh tilïöm ane inrē ihong ònik. ¹³Kihòn minēnyi inrē ngam innētö tahël : angū-ö ök mahavilö ngam panam Kus nō keuheütlöre. ¹⁴Hitiköl minēnyi ök linüöyö tahël : angū-ö ök lamöknyöküö Asiria. Yufratīs inrē ök finēnö tahël.

15 Ngaich ngam Mā Tēv nō kē ngam tarik, ngaich fāten ò nō el ök panô-òn Èten, nō ülö e antö e inrē. ¹⁶Ngaich tölrö ngam tarik ngam Mā Tēv, nō ngö rô, Chuhēfenküö man nyā minē chön èl ngam panô-òn : ¹⁷Ngam chön pöri inkaha tölöök tötlöök inrē, uh mē-eñ nyā añ in ò : pò meh min kô-en kapah ip sakāmö meh öm nyā añ in ò.

18 Ngaich ngam Mā Tēv nō ngö rô, Òt tölöök ön yē ngòh tarik nōng hēng taka; hòn vilö öp hamölfen ò Chin öp tō sã ò. ¹⁹Ngaich ngam Ma Tēv nō löklö el tumlat tī nō vilö töfēnö kalröön añ ngam kahöyö, chēhechön inrē añ ngam kuföt; ngaich kēten u nō i ngam tarik nō meuk rô re anga-añ nō havëkö u : ngaich öp töng rô ngam tarik nō kaheuk minē tō-añ chēhen, anū-ö ngaich minē-eny. ²⁰Këtö minē-eny nup nuā ngaich ngam tarik nō ròkhōre, minē chēhechön inrē añ ngam kuföt, minē töfēnö kalröön inrē añ ngam kahöyö; öt kôti pöri öp hamölfen ngam tarik öp tō sã ò. ²¹Ngaich ngam Mā Tēv nō vīten ök tölapat infòhò nō im tarik, haròh ngaich anga-añ; ngaich Anga-añ nō kē añ i nup ranümö ò hēng, ngaich

haliptöküö ngam alaha nõ fënngen e : ²²Ngaich ngam ranümö, ngam tökē-ë tö ngam Mā Tēv nõ fā-ang i ngam tarik, vī-i e Anga-añ nõ kikānō, ngaich kēten ò nõ im tarik. ²³Ngaich ngö rô ngam tarik, Tangē òn ngih añ i tangē chu, alaha inrē añ i alaha chu, Kikānō invēka an min, pòn kēnyu anga-añ nõ fā-ang i kikōnyö. ²⁴Lökten òn min ngòh tarik nõ fāngö yōngre kikōnyö yōngre kikānō inrē, ngaich hakōpngöre min nõ im pihöre : ngaich chā-a min nõ hēngö alaha. ²⁵Nētre taka cha-a nõ lichôi, ngam tarik ngam pihö ò inrē, ngaich hō-ö nõ sirōngküö.

3 Ngaich ngam pēch nõ tö mötlö milichngen tö nē töfēnō kalröön añ ngam kahôyö minē vahilö ngam Mā Tēv. Ngö rô anga-añ tö ngam kikānō, Hôn, ngö rô ang ngam Tēv, Uh nan nyā añ i nē chōn ngam panô-òn? ²Ngaich ngam kikānō nõ ngö rô tö ngam pēch, Kô-ören an nyā rông nē chōn ngam panô-òn : ³Rông ngam chōn pōri ngam ellōn ngam panô-òn, rô ngam Tēv nõ ngö, Uh nan nyā añ in ò, uh an rēhēn min lūölken ò, hòn nān öt kapah. ⁴Ngaich ngam pēch nõ ngö rô tö ngam kikānō, Öt hōk nan min kapah. ⁵Tōn akahalōn ngam Tēv ip sakāmō nān nyā añ in ò, löpnyöreküö mat nā-añ min, ngaich nā-añ min sā Tēv, akaha küö tö tölöök tötlöök inrē. ⁶Ngaich hē ngam kikānō nõ meuk tö ök chōn nõ löök nõ nyā-anküö, ane inrē

tö ò nõ kumchik el mat, tö ngam chōn inrē nõ töhòn akahatī, kē rông anga-añ ngaich nõ in ò, ngaich nyā; kē-ëküö ök pihöre anga-añ inrē ök in ò, ngaich nyā anga-añ. ⁷Ngaich nuk mat cha nyöre nõ löpnyöreküö, ngaich cha-a nõ akahaküö tö cha nõ lichôi; ngaich cha-a nõ chōk rōi fik, ngaich vī ngōngre.

⁸ Ngaich hang rô ngam Mā Tēv chā-a nõ havöt ël ngam panô-òn i unfövö ngam sakāmō : ngaich ngam tarik tök pihö ò inrē nõ hayunnögöre nõ fā-ang i küö ngam Mā Tēv nõ i nuk chōn ngam panô-òn. ⁹Ngaich ngam Mā Tēv nõ havëkö ök tarik, nõ ngö rô tö ò, Isuh ömeh? ¹⁰Ngaich ngö rô angā-añ Hang rô Meh chin taheui el panô-òn, ngaich chū-ö pa-eküö; pò chu lichôi; ngaich hayunnögöre chū-ö. ¹¹Ngaich ngö rô Angā-añ, Chīök vamē-enynang meh tö meh öm lichôi? Ngaich öm nyā añ ip chōn ap tinöölö meh tö Chu öm sōtu nyā? ¹²Ngaich ngö rô ngam tarik, Ngam kikānō tökētu tö Meh nõ hol chu, kē-ëküö chu angā-añ tö añ im chōn, ngaich nyā chū-ö. ¹³Ngaich ngö rô ngam Mā Tēv tö ngam kikānō, Asuh öng ngih falngen meh? Ngaich ngö rô ngam kikānō, Hachilö chu ök pēch, ngaich nyā chū-ö. ¹⁴Ngaich ngö rô ngam Mā Tēv tök pēch, Pò meh ngatī fālen tö ngih, mötngö re öt kanólö man tö nē nuā nõ ròkhöre, mötngöre inrē tö nē töfēnō kalröön añ ngam kahôyö; lanāntö

aichre man ngaich kiröönngöre, nyā pinrōngö tumlat inrē i rô-ötö sakāmö ngam nômö meh :

15 Rātö kumnyah Chin ihôi meh tö ngam kikānō, ihôi öp künön meh inrē tö öp künön ò inrē : pařökö kui man min tö tī ò, ngaich me-eñ parökötī tö kulóichröön ò.

16 Ngö rô Angā-añ töm kikānō, Pöyen tī Chin min fūölö mirivlön meh ane inrē pinrükö nyiö, i mirivlönre man min kayökyö nyiö, ngam lön meh min inrē höng im pihö meh, hayööngö meh min angā-añ inrē.

17 Ngaich in Ātöm Anga-añ nō ngö fô, Pò meh hang fô ngam pihöre, ngaich nyā an im chōn ngam tinöölö meh tö Chu Öich ngö fô, Uh man nyā an in ò : öt kólò an ngam tumlat tö pöküö meh ; i chanëyöre man min nyā an e i rô-ötö sakāmö meh an ;

18 Tölökhu ane inrē min vòk kum e nō in meh ; ngaich më-eñ min nyā nē kun chōn an ngam kahöyö ;

19 Höng vang töhech künö man min nyā-añkünö, hanöng saha meh havantöre el tumlat ; pò meh an e misī kē-ě : pò meh pinrōngö tumlat, ngaich pinrōngö tumlat me-eñ havantöre.

20 Ngaich ngam tarik nō kaheuk minënyö ök pihöre nō Ēva ; pön yöng tařökhöre anga-añ tö-añ. 21 Ngaich ngam Mā Tëv nō vī inyut Ātöm tók pihö ò inrē tö uk, ngaich hayütö cha.

22 Ngaich ngö fô ngam Mā Tëv, Yëh meuk, ngaich an ngam

tarik nō sā Hī, akahakünö tö tölöök tötölöök inrē ; hòn ò pöri nō öt silölö këlre, nō kēk an im chōn nômö inrē, nō nyā, ngaich örheüheu nō an : 23 Lökten ngam Mā Tëv nō tünngen ò fāngö ngam panô-on Ēten, nō ul ngam tumlat feüngö ò nō kē-ě. 24 Ngaich ahönyö ngam tarik Anga-añ ; rātö Kerupim Anga-añ ngaich lā chuhot ngam panô-on Ēten, ane inrē pinchälökünö ök fël ök tö keuheütngöre lā künö, nō antö talöökö ök chōn nômö.

TÖHET LĪPÖRE

HÖTRĒH ANE INRĒ TUFÖMNGÖRE
KINLEKNGÖ
I RÔ AN PC

THE BIBLE SOCIETY OF INDIA
20 Mahatma Gandhi Road
Bangalore